

Утвърдил:

Директор:

КОНСПЕКТ

За кандидат докторантски изпит по специалност АНТРОПОЛОГИЯ, 01.06.01

1. Предмет и задачи на антропологията. Основни раздели и методи на изследване.
2. Интердисциплинарни методи в антропологията.
3. Произход на человека. Древност, разселване и морфологична характеристика на най-древните представители на рода Homo. Находки от Югоизточна Европа.
4. Древност, разселване и морфологична характеристика на неандерталския вид и съвременния човек. Находки в България и на Балканите. Раси и расообразуване.
5. Екологична и културна адаптация на человека. Антропологични проблеми.
6. Ауксология. Физическото развитие на человека. Периодизация и характеристика на отделните етапи. Календарна и биологична възраст. Полов диморфизъм.
7. Секуларен тренд. Характеристика на процесите на акцелерация и децелерация. Социални и биологични фактори за индивидуалното развитие на человека.
8. Антропологична характеристика на глава и череп. Краниоскопия, краниометрия, кефалоскопия, кефалометрия, индексова характеристика.
9. Посткраниален скелет. Размери на дългите кости и изчисляване на ръста и пропорциите. Соматометрия и индексова характеристика, соматоскопия.
10. Методи за определяне на пола и възрастта по скелета. Палеодемография.
11. Палеопатология и социално значими заболявания.
12. Зъби и съзъбие /на изкопаем материал и живо население.
13. Дерматографика. Кожа – строеж и релеф. Основни изображения по пръстите и длани.
14. Конституция на человека. Телесен състав и телесна охраненост.

ЛИТЕРАТУРА

1. Алексеев, В. 1966. Остеометрия, методика антропологических исследований. Москва.
2. Алексеев, В., Дебец, Г. 1964. Краниометрия, методика антропологических исследований. Москва.
3. В. Ванков, Вл. Овчаров. Анатомия на човека. 12-то изд., Арсо. 2012 год.
4. Гладкова Т. Д., Кожные узоры кисти и стопы обезьян и человека, Москва, 1966.
5. Зубов, А. 1968. Одонтология. Методика антропологических исследований. Москва.
6. Йорданов Й. Наръчник по антропология, София, 1997.
7. Йорданов Й., Начева А., Торньова-Ранделова С., Кондова Н., Димитрова Б., Паскова-Топалова Д., Антропология на населението на България в края на XX век (възрастова група 30-40 години), София, 2006.
8. Попов М., Антропология на българския народ. София, БАН, 1957
9. Рогинский Я.Я., Левин М.Г., Антропология, Москва, 1978.
10. Торньова-Ранделова С., Паскова-Топалова Д., Йорданов Й. Дерматоглификата в антропологията и медицината. Акад. изд. „Проф. М. Дринов”, 2011.
11. Тотева М., Соматотипология в спорта. София, 1992.
12. Харрисон Дж. и кол. Биология человека, Москва, 1979.
13. Хить Г. Л., Долинова Н. А. Расовая дифференциация человечества (Дерматоглифические данные), Москва, 1990.
14. Хить Г., Широбоков И., Славолюбова И. Дерматоглифика в антропологии, РАН, Нестор-история, Санкт-Петербург, 2013.
15. Хрисанфова Е. Н., Перевозчиков И. В., Антропология, Изд. Наука, Москва, 2005.
16. Чебоксаров Н., Чебоксарова И. Народы, расы, культуры. Москва, 1985.
17. Bodzsar E., Susanne C. Secular growth changes in Europe, Eötvös University Press, Budapest, 1998.
18. Boev, P. 1972. Die Rassentypen der Balkanhalbinsel und der Ostwälder Inselwelt und deren Bedeutung für die Herkunft ihrer Bevölkerung. Sofia.
19. Comlos J., Baten J. The biological standard of living in comparative perspective, Stuttgart, 1998.
20. Coon S. Carleton, The races of Europe, 1939, 1975.
21. Coon S., Carleton and Edward E. Hunt, Jr. Anthropology A to Z, New York, 1963.
22. Falkner F., Tanner J., Human growth, Plenum Press, 1987 и по-ново издание.
23. Heath B. and Carter J. E. Somatotyping – development and applications, Cambridge University Press, 1990.
24. Hermanussen M. (ed.). Auxology, Studying Human Growth and Development, Schweizerbart Science Publishers, Stuttgart, 2013.
25. J.E.L. Carter. The Heat-Carter anthropometric somatotype – instruction manual, San Diego, CA. U.S.A., 2002.
26. Klein, R. 1999. The Human Career (Human Biological and Cultural Origins). University of Chicago Press.
27. Kottak C. P., Cultural Anthropology, Mograw – Hill, Inc., 1991.
28. Martin, R., K. Saller 1957-1959. Lehrbuch der Anthropologie, Band I, II. Stuttgart, Gustav Fischer Verlag.

29. Nelson H. and Jurmain R., *Introduction to Physical Anthropology*. West Publishing Company, 1988.
30. Ortner D. 2003. *Identification of Pathological Conditions in Human Skeletal Remains*. Elsevier, Sec. Ed.
31. Scupin,R. and De Corse Ch. R.. *Anthropology a global perspective*. Prentice Hall, 1992.
32. Stave Jones, Robert Martin and David Pillbeam. *The Cambridge Encyclopedia of Human Evolution*, Cambridge University Press, 1992.
33. White, T., P. Folkens 2005. *The Human Bone Manual*. Elsevier.